

راه زندگی

فصل ششم

درس سیزدهم: لطف حق

درس چهاردهم: ادب از که آموختی؟

درس پانزدهم: شیر و موش

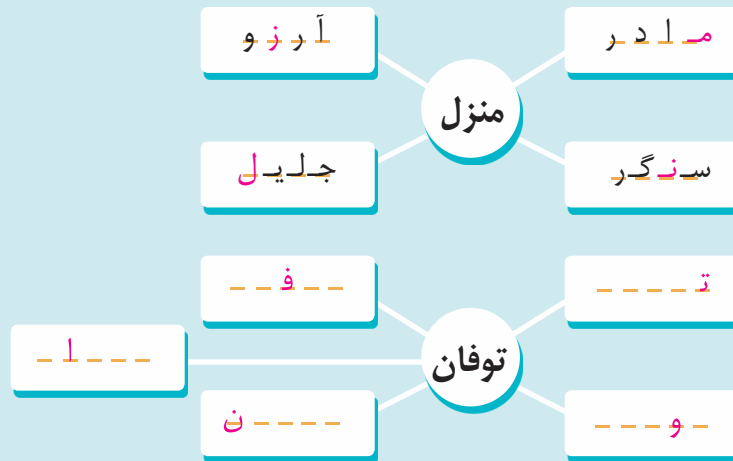
لطفِ حق

درس سیزدهم

املا و واژه‌آموزی

با توجه به جای نشانه‌های هر کلمه، مانند نمونه کلمه بسازید.

نمونه:

کلمه‌هایی را که یکی از نشانه‌های «ه» و «ح» دارند از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

هر یک از کلمه‌های زیر را در جای خالی مناسب بنویسید.

گردآگرد - دمام - سراسر - لبالب

هنگام ورود امام، خیابان‌های مسیر استقبال از جمعیت مشتاق بود. مردم از اینکه پس از پانزده سال دوری، می‌توانستند امام را در جمع خود ببینند، شور و شادی بودند. بالاخره هواپیمای امام بر دل‌های عاشق فرود آمد. وقتی امام آمدند، مردم او حلقه زدند. صدای تکبیر از هر سو شنیده می‌شد.

۱ متن زیر را با استفاده از کلمه‌های داده شده، کامل کنید.

طغیان - باطل - ربّ جلیل - عشق - اندوه - عدل

مادر حضرت موسی به فرمان وی را به رود نیل انداخت و با و نگرانی به فرزندش نگاه کرد. در این هنگام وحی آمد: «نگران نباش! شیوهی ما و بنده‌پروری است. رود بدون فرمان ما نخواهد کرد. فرزندت را به ما بسپار».

۲ کلمه‌های جدول را از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

			ف		
					م
					م
		ب			س
			ا		ب

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

گفتم به گوش باغ، این نقش‌ها از کیست پیداست استاد است، نقاشی‌اش عالی است

گفتم به گوش باغ، این نقش‌ها از کیست پیداست استاد است، نقاشی‌اش عالی است

۲ حروف این کلمات را در جدول رنگ بزنید؛ سپس با حروف باقیمانده، یک کلمه‌ی معنادار بنویسید که در درس آمده باشد.

گفته - رب - خرد - عشق - عدل - موج - چه - حکم - بسپرد

ح	چ	ج	ت	پ	ب	ا
ش	س	ر	د	خ		
ق	ف	غ	ع	ط		
ی	ه	و	ن	م	ل	گ

کلمه :

الف) جمله‌های زیر را بخوانید و به کلماتی که مشخص شده است، توجه کنید.

ابتدا در شهر مرند اقامت گزیدم و در مدرسه‌های این شهر به معلمی پرداختم؛ سپس به تبریز رفتم.

برای مادر شیر کوچولو آب و غذا می‌گذاشت؛ بعد هم در قفس را می‌بست و می‌رفت.
 نرگس آب‌پاش پلاستیکی قرمز را برمی‌دارد و پر از آب می‌کند؛ بعد به طرف من می‌آید.
 نخستین کار این مسافران از راه رسیده، این است که لانه‌های سال گذشته‌ی خود را ببینند.
 سپس اگر آسیب دیده باشند، آنها را مرمت کنند و اگر خراب شده باشند از نو بسازند.

در مثال‌های بالا کلمه‌های «سپس» و «بعد» مفهوم جمله‌ها را به هم پیوند داده است. این کلمه‌ها ترتیب زمانی را نشان می‌دهند؛ مثلاً در جمله‌ی شماره‌ی یک، نویسنده اول در شهر «مرند» بوده است و بعد به «تبریز» رفته است.

ب) از متن «قدم یازدهم» و «انتظار» جمله‌هایی را که مفهوم آنها با کلمه‌های «سپس» و «بعد» به هم وصل شده است، پیدا کنید و بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

داستان شعر «لطف حق» یا شعر «امید» (بخوان و حفظ کن) را بنویسید.

توجه:

- داستان شروع مناسبی داشته باشد.
- پیام یا محتوای شعر، حفظ شود.
- نشانه‌های نگارشی در جای مناسب، استفاده شود.
- داستان با جمع‌بندی مناسبی، پایان یابد.
- نوشته‌ی خود را پاک نویس کنید.

ادب از کجایه آموختنی؟

درس چهاردهم

املا و دانش زبانی

۱ از روی بخش اول درس با خط خوانا و زیبا بنویسید.

۲ کلمه‌هایی را که در یک گروه قرار دارند، دسته‌بندی کنید.

نمونه: ادب، آداب، مؤدب

علم	منظور	عطار	عالم	
عطر	ناظر	معلوم	نظر	معطر

۳ نمودار جمله‌های زیر را رسم کنید.

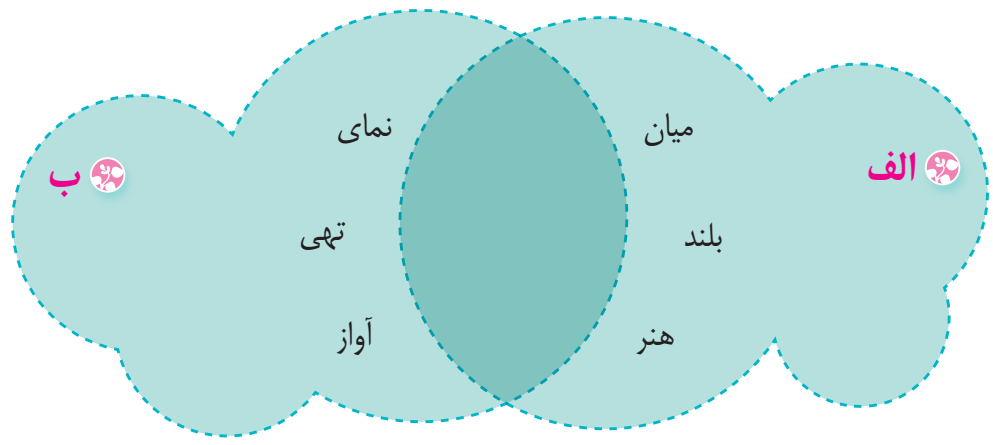
سعید گل را چید.

مریم داستان را خواند.

مادرم غذا را پخت.

۱ با توجه به متن درس، کلمه‌های گروه « الف » را با کلمه‌های گروه « ب » ترکیب کنید و کلمه‌ی جدید را در قسمت میانی بنویسید.

کلمه‌های جدید

۲ حرف اول هر گروه از کلمه‌های زیر را به ترتیب کنار هم قرار دهید؛ یک کلمه از متن درس به دست می‌آید؛ آن را بنویسید.

<input type="text"/>	سعدی - عمل - یکدیگر
<input type="text"/>	غمگین - اتفاقاً - زندگانی - بیلاق
<input type="text"/>	لحظه - قافله - منتظر - افروز - نشاط

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

ای مادر عزیز که جانم فدای تو قربان مهربانی و لطف و صفای تو

ای مادر عزیز که جانم فدای تو قربان مهربانی و لطف و صفای تو

هرگز نشد محبت یاران و دوستان همپایی محبت و مهر و وفای تو

هرگز نشد محبت یاران و دوستان همپایی محبت و مهر و وفای تو

۲ در جدول زیر، یک کلمه با کلمه‌های دیگر فرق دارد. آیا می‌توانید آن را پیدا کنید؟

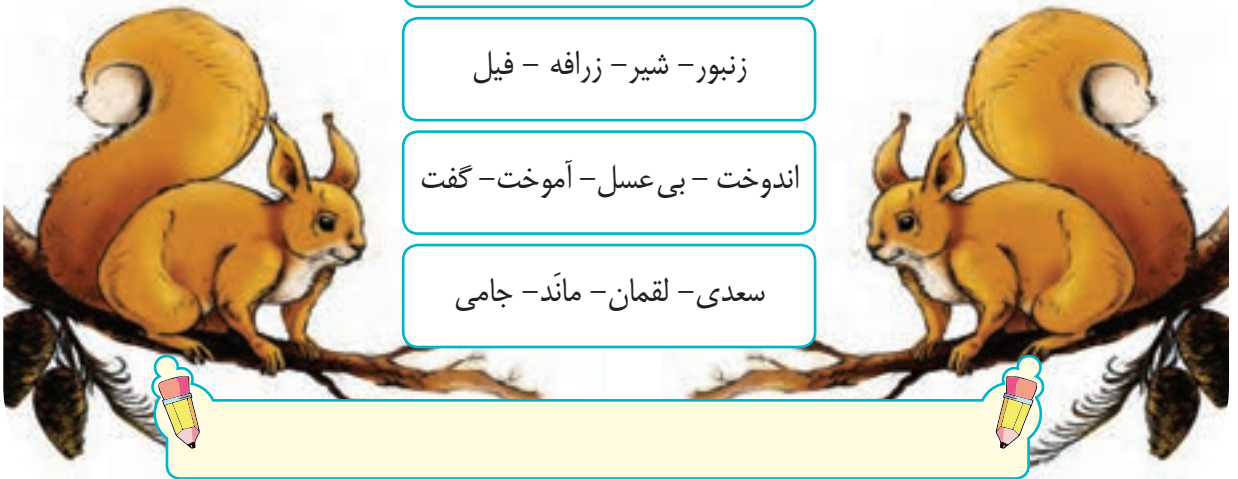
طلب - مطلوب - عالم - طالب

بادب - باهوش - بامزه - بی‌عمل

زنبور - شیر - زرافه - فیل

اندوخت - بی‌عسل - آموخت - گفت

سعدی - لقمان - ماند - جامی

الف) جمله‌های زیر را بخوانید و به کلمه‌هایی که مشخص شده است، توجه کنید.

 اول، بهار زیبا و دل‌انگیز قلم به دست گرفت.

 دومین نقاش، تابستان گرم، دست به کار شد.

 نقاش سوم، پاییز برای کار خود، رنگ‌های آتشین انتخاب کرد.

 جمله‌های بالا از متن درس «آفریدگار زیبایی» انتخاب شده است. کلمه‌های «**اول**»، «**دومین**» و «**سوم**» باعث می‌شود مطالب کل متن به هم ارتباط پیدا کند. این کلمه‌ها ترتیب زمانی را نشان می‌دهند. کلمه‌هایی مانند «**نخست**»، «**ابتدا**» و «**آخر**» هم از این قبیل هستند.

ب) یکی از متن‌های کتاب علوم یا مطالعات اجتماعی را، که در آن کلمه‌هایی مانند «**اول**»، «**دومین**»، «**سوم**»، «**نخست**»، «**ابتدا**» و «**آخر**» به کار رفته است، بخوانید و جمله‌هایی را که این کلمه‌ها در آن است، پیدا کنید و در زیر بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

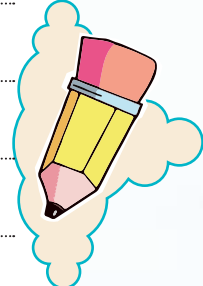
.....

.....

.....

.....

.....

یکی از حکایت‌های درس چهاردهم فارسی (ادب از که آموختی) را انتخاب کنید و آن را به زبان ساده بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

توجه:

- 🕒 زمان معینی را برای فضای داستان انتخاب کنید (صبح، ظهر، عصر، شب، دیروز و ...)
- 📍 مکان مشخصی به فضای داستان بدهید.
- 🎨 برخی از جزئیات (شکل، رنگ، اندازه، حالت و ...) ذکر شود.
- 📖 نظم و ترتیب رویدادها، رعایت شود.

سیر و موش

درس پانزدهم

املا و واژه‌آموزی

۱ هر گروه از کلمه‌های زیر را به طور مناسب به هم وصل کنید و در جدول قرار دهید.

اتصال با « <u>ی</u> »	موش، بازیگوش	اتصال با « <u>ـِ</u> »
.....	پنجه، صیاد
.....	کله، موش
.....	شاه، وحوش
	بیشه، خفته	
	روز، دگر	

۲ مانند نمونه کلمه‌هایی را از متن پیدا کنید که **آهنگ** آنها مانند واژه‌ی نوشته شده باشد.

گوش	باز	گاز
غازی	شیر	

۳ متنی بنویسید که حداقل چهار کلمه از کلمه‌های زیر در آن به کار رود.

چمن زار - نمک زار - نی زار - گندم زار - سبزه زار - گل زار

.....

.....

.....

.....

۱ با توجه به راهنمایی‌های کنار هر ردیف، کلمه‌های مناسب را از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

کلمه‌هایی که «ح» دارند	کلمه‌هایی که «ف» دارند	کلمه‌هایی که «س» دارند	کلمه‌هایی که «غ» دارند	کلمه‌هایی که «ص» دارند	کلمه‌هایی که «ر» دارند

۲ در هر ردیف یک کلمه با بقیه فرق دارد؛ آن را بنویسید.

	صید، صیاد، خلاص
	متغیر، مغفرت، تغییر
	حاصل، حول، محصول

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

نستوه و مقاوم و قوی باش محکم چو بنای کوه الوند
 نستوه و مقاوم و قوی باش محکم چو بنای کوه الوند

قدرت‌توبه دانش است و فرهنگ در صدر نشسته هر هزمند
 قدرت‌توبه دانش است و فرهنگ در صدر نشسته هر هزمند

۲ درباره‌ی مثلی که در شعر «شیر و موش» بود، نقاشی بکشید.

متن زیر را بخوانید و جاهای خالی را با یکی از این کلمه‌ها پر کنید. توجه داشته باشید که برخی از این کلمه‌ها، معنای یکسانی دارند و تکراری هستند.

ابتدا، بعد، سپس، نخست، آخر، اول، دوم

پورهی سیب‌زمینی در کلاس

مواد لازم برای چهار نفر:

۱- سیب‌زمینی ۴ عدد

۲- شیر ۱ لیوان

۳- نمک به میزان لازم

..... سیب‌زمینی‌ها را می‌شوید و در یک ظرف آب می‌ریزید و روی حرارت مستقیم می‌گذارید تا پخته شود. در مرحله‌ی سیب‌زمینی‌های پخته شده را پوست می‌کنید آنها را کاملاً می‌کوبید تا به شکل خمیر در آید. در نمک و شیر را به سیب‌زمینی اضافه می‌کنید و آنها را مخلوط می‌کنید. حالا پورهی سیب‌زمینی خوش‌مزه و مقوی آماده است.

اکنون که طرز تهیهی پورهی سیب‌زمینی را یاد گرفتید، یادتان نرود همراه دوستانتان آن را در کلاس خود آماده کنید و نوش جان نمایید.

نوشته‌ی زیر را ادامه دهید و در دو یا سه بند کامل کنید:

« روزی با دوستم گفت وگو می‌کردم. در میان حرف‌ها، او به نام این فصل کتاب فارسی «راه زندگی»، اشاره کرد و از من پرسید: «راستی چه راه‌هایی برای بهتر زندگی کردن می‌شناسی؟» یا «برای آینده‌ی بهتر، چه کارهایی باید بکنیم؟» من کمی با خودم فکر کردم و نفسی کشیدم و گفتم:.....»

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

توجه:

- 🍌 سعی کنید ارتباط بندهای نوشته با بخش آغاز آن، حفظ شود.
- 🍌 نشانه‌های نگارشی را بجا و مناسب به کار بگیرید.
- 🍌 با جمله‌ها و عبارتهای مناسب، نوشته را به پایان برسانید.